

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 21.06.2022

Sayı: 311

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri İle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev Ve Yetkileri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim ekte gerekçesi ile birlikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 15/6/2022

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 22 Haziran 2022	Esas No: 2/4507

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
21 Haziran 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
21 Haziran 2022
No: 1036282
EL YOLU İLE ANTIKLENMİŞTİR

GENEL GEREKÇE

Vakıflar, yüzyıllardır Anadolu topraklarında etkisini sürdüren güçlü ve köklü kurumlardır. Vakıf kültür ve medeniyeti; bu topraklar üzerinde filizlenmeye başladığı dönemden beri tüm canlılara hizmet etmeyi amaçlamış, başta hayırseverlik olmak üzere yardımlaşmak, iyilik yapmak, paylaşmak, adalet ve hakkaniyet gibi her toplum tarafından kabul gören evrensel değerler üzerine inşa edilmiştir. Bunlar insanlığı daha yüksek bir kültür ve medeniyet seviyesine çıkarmakta öncelikli değerlerdir. (T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü, 2019-2023 Stratejik Plan)

Vakıflar yönetimlerine göre; mazbut vakıf, mülhak vakıf, cemaat vakfı, esnaf vakfı ve yeni vakıf olarak sınıflandırılmıştır. Mazbut vakıflar, yönetim ve idaresi Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yapılan vakıflar olurken, mülhak vakıflar, yönetimi vakfedenlerin soyundan gelenlere şart edilmiş vakıflardır. Cemaat vakıfları belirli bir azınlık gruba hitap eden vakıflar iken, esnaf vakfı da esnafın seçtiği yönetim kurulunca idare edilen vakıflardır. (Oğuzhan Arslan, Türk Medeni Kanunu'na Göre Kurulan Vakıfların Ekonomik Yapısı Ve Gelir Kaynakları, 2019)

Ülkemizde 53 tanesi Eskişehir ilimizde olmak üzere toplam 5429 adet yeni vakıf bulunmaktadır ve 2020 yılındaki gelirleri toplamı 95.757.516.233 TL'dir. (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 11/8/2021) Yine ülkemizdeki mülhak vakıf sayısı 254 olup 2020 yılı gelirleri toplamı 2.179.850.315 TL'dir. (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 16/12/2021) Cemaat vakıflarının sayısı ise 167 olup 2020 yılı itibarıyla toplam aktif varlıkları 518.783.156 TL'dir. (Vakıflar Genel Müdürlüğü, 5/8/2020)

Ülkemizin binlerce yıllık tarihi geçmişi, korunması gereken farklı yüzyıllara ait çok çeşitli yapı malzemesi ve yapım sistemi ile inşa edilmiş büyük bir yapı miras bırakmıştır. Bu mirasın içinde; yığma sistemle yapılmış büyük ölçekli kamu yapılarından, daha geçici malzemelerle inşa edilen sivil mimari örneklerine kadar çok sayıda farklı koruma problemleri içeren yapı tipi olduğu görülmektedir. Mevcut koruma prensiplerinin bu yapıların tamamında aynı hassaslıkta uygulanması gerekmektedir. Tarihi eserlerin korunmasında ana amaç, onların yapısal bütünlüklerini koruyarak geleceğe güvenle aktarılmasının sağlanmasıdır. Ancak, bu yapılırken tarihi eserin özgün niteliklerini bozmadan belge değerinin korunmaya çalışılmalıdır. (Hilal Tuğba ÖRMECİOĞLU, Tarihi Yapıların Yapısal Güçlendirilmesinde Ana İlkeler ve Yaklaşımlar, 2010)

İş bu kanun teklifiyle, restorasyon adı altında tarihi eserlerin zarar görmesinin önüne geçmek amacıyla Vakıflar Bölge Müdürlükleri'nin bulunduğu illerde, vakıflar adına kayıtlı taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının bakımı, onarımı, restore edilmesi ve çevre düzenlemesi ile ilgili davalara bakmak üzere ihtisaslaşmış asliye hukuk mahkemesi dairelerinin kurulması, böylece ülkemizde yer alan anıt eserlerin ya da sivil mimarlık yapılarının devamlılığının sağlanması, yaşatılması ve korunması amaçlanmıştır.

**ADLÎ YARGI İLK DERECE MAHKEMELERİ İLE BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİNİN
KURULUŞ, GÖREV VE YETKİLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Vakıflar bölge müdürlüklerinin bulunduğu illerde, vakıflar adına kayıtlı taşınır ve taşınmaz vakıf kültür varlıklarının bakımı, onarımı, restore edilmesi ve çevre düzenlemesi ile ilgili davalara bakmak üzere vakıf ihtisas mahkemeleri kurulur.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.